

Een bezoek aan de woonclub te Lier

Op maandagavond, donderdagvoormiddag en vrijdagmiddag vinden in de bibliotheek van Lier 'woonclubs' plaats. Dit zijn ontmoetingsmomenten waar vrijwilligers samen met erkende vluchtelingen op zoek gaan naar een gepaste woning. Deze 'woonclubs' worden georganiseerd door vzw Mondiale Werken Lier, een burgerinitiatief dat zich actief inzet voor woonhulp voor vluchtelingen. De vzw biedt vluchtelingen eveneens hulp bij de zoektocht naar werk en ondersteunt hen bij het begrijpen en invullen van formulieren. Enkele dagen per week houden vrijwilligers eveneens een leescafé open. Naast deze initiatieven beschikt de vzw ook zelf over enkele transitwoningen.

Hadi en Rita, twee vrijwilligers van de woonclub, aan het woord...

Hadi

Anderhalf jaar geleden kwam Hadi, na een lange reis uit Syrië, toe in België. Zijn eerste jaar verbleef hij in het asielcentrum te Brochem en in een transitwoning in Hove. Met de hulp van vzw Mondiale Werken vond hij zes maanden geleden een kleine studio in Antwerpen. Nu getuigt Hadi over deze moeizame zoektocht en zijn leven daarna.

Meer dan 10 panden bezocht Hadi voor hij een eigenaar vond die bereid was om een woning aan hem te verhuren. Steeds opnieuw werd hij geweigerd of bleef het bij 'we gaan je terug bellen'. Het verwarde hem, hij begreep niet waarom hij steeds werd afgewezen. Het huursysteem in Syrië is helemaal anders. Eigenaars vragen niet naar je achtergrond, naar je inkomen of wat je al dan niet doet. Als je voor hen een geschikte kandidaat lijkt, verhuren ze gewoon. "Hier in België", zegt Hadi, "willen huiseigenaars zekerheid. Mensen met een vast contract en dus een stabiel inkomen zijn voor hen de beste huurders. Iemand van het 'OCMW' accepteren ze gewoonweg niet."

In Syrië woonde Hadi in een groot huis, nu leeft hij in een kleine kamer voor 500 euro per maand. Lagere huurprijzen, meer ondersteuning en een grotere openheid van burgers ziet Hadi dan ook als verbeterpunten. De angst die mensen voelen tegenover vluchtelingen is heel vaak ongegrond. "Ze kennen mij niet, hoe kunnen ze dan bang van mij zijn?" Meer openheid is de weg om elkaar te leren kennen. "In Syrië zijn mensen veel opener", vindt Hadi. "Wanneer ik zou verhuizen, ken ik in minder dan één maand iedereen uit de straat. Ik woon nu 6 maanden in mijn studio in Antwerpen en ik heb nog niet eens alle burens gesproken."

Toch is Hadi niet somber. Het vinden van een woning vormde een keerpunt. "Alles veranderende! Het was de start van mijn leven in België. Voorheen was het alsof ik voortdurend moest 'wachten'. Ik leefde van dag tot dag en wist niet wat er morgen met mij ging gebeuren. Nu weet ik dat wel. Nu heb ik een toekomst." In Syrië kon Hadi zijn studie niet afmaken, daarom begint hij in september volgend jaar met de studie accountancy-

fiscaliteit. Ondertussen werkte hij even in een restaurant in Antwerpen en nu is hij vrijwilliger bij het leescafé en woonclub van vzw Mondiale Werken Lier. Uit het werk als vrijwilliger put hij veel energie. "Toen ik naar deze organisatie kwam om een huis te vinden, was het heel moeilijk voor mij. Ik heb meer dan 10 panden bezocht en steeds opnieuw moest ik de kracht vinden om door te zetten. Nu wil ik zelf iets terugdoen!" Echte geluksmomenten zijn voor Hadi wanneer hij mensen kan helpen. In de woonclub oefent hij bovendien zijn Nederlands en ontmoet hij nieuwe mensen. Vrijwilligers van de woonclub werken ook samen met de sociaal assistenten van het OCMW. Langs beide kanten wordt info uitgewisseld over het leefloon, vooruitgang en opvolging in de zoektocht.

Hadi is dankbaar voor de ondersteuning die hij krijgt van het OCMW en de overheid. "Ze hielpen me een nieuw leven te starten. Door het leefloon kom ik rond." Evenwel onderkent hij de obstakels waarmee hij geconfronteerd wordt niet. "Ik huur een studio voor 500 euro per maand, voor enkel 1 kamer! Dat is een probleem. Maar wat kan ik doen? Ik kan alleen maar wachten, gaan studeren en dan werken. Daarna ga ik hopelijk een nieuw en groter huis kunnen huren."

Ondanks de moeilijkheden is het leven volgens Hadi hier beter dan in Syrië. "Hier kan ik mezelf ontplooien, heb ik een toekomst. Daar kon ik dat niet."

Rita Chaudoir

Reeds twee jaar kan je Rita op donderdagvoormiddag vinden in de woonclub in de bibliotheek te Lier. Samen met andere vrijwilligers ondersteunt ze erkende vluchtelingen in de zoektocht naar een woning. Ze bekijken samen online advertenties, bellen huiseigenaars en leggen huisbezoeken vast. Rita kwam in contact met vzw Mondiale Werken via haar contactpersoon bij het OCMW. Omdat Rita graag mensen helpt, was ze op zoek naar een zinnige tijdsbesteding. "Voordien deed ik vrijwilligerswerk in een ziekenhuis maar dat was niets voor mij. Vaak werd ik geconfronteerd met uitzichtloze situaties waar ik weinig aan kon veranderen. Hier voel ik mij veel nuttiger. Ondertussen geef ik ook bijles aan kinderen."

In de voorbije twee jaren heeft ze een aantal mensen kunnen helpen die inmiddels een woonst gevonden hebben. Het is geen eenvoudige opgave. Heel veel eigenaars haken af van zodra het woord 'OCMW' valt. Ze willen niet verhuren aan mensen die geen vast inkomen hebben of mensen van een andere origine. "Iedere keer als je een afspraak kan vastleggen, ben ik dus kei blij", aldus Rita. Het meeste contact met eigenaren gaat via immokantoren. Er is een groot verschil tussen de verschillende kantoren. "Zo zijn er bepaalde immokantoren die zonder moeite met ons samenwerken en andere waarvan we weten dat we niet meer naar hoeven te bellen omdat we sowieso een negatief antwoord krijgen."

Tijdens haar zoektochten is Rita recht voor de raap. In haar ogen heeft het geen zin om rond de pot te draaien. "Als verhuurders horen dat het om een vluchteling gaat, haken ze toch af als ze dat niet willen", zegt Rita. Ze zegt gewoon wie ze is en wat ze doet. Dat lijkt voor haar de meest correcte manier. Dat is niet steeds succesvol. Zo vertelde Rita over een voorval waarbij ze een eigenaar aan de lijn had en vertelde dat ze op zoek was naar een woning voor een erkende vluchteling waarop de eigenaar zei: "zoek dan nog maar een beetje verder". Gelukkig brengt dat Rita niet van de wijs en weerhoudt het haar niet om zich te blijven inzetten. "Toch is het niet iedereen gegeven", meent Rita. "Je moet als vrijwilliger sterk communicatief vaardig zijn. Zowel in het telefoneren, alsook in het switchen van Nederlands

naar Frans of Engels." Rita is iemand die moet kunnen bezig zijn met iets dat ze graag doet, tussen mensen die haar aanvaarden zoals ze is. "Ik ben niet zo iemand die thuis met mijn vingers ga zitten draaien."

De woonproblematiek is volgens Rita in Lier, net als over heel Vlaanderen, erg voelbaar. In haar ogen is het woonbeleid slecht georganiseerd. Zo maakt ze de vergelijking met haar jongste zoon die in Oostenrijk woont. "Mijn jongste zoon is dit jaar verhuisd naar Wenen. Hij woont in een sociaal appartement met drie personen en betaalt 900 euro. Daar zit alles in: internet, elektriciteit, water en gas. Bovendien is er in Wenen een heel uitgebreud netwerk van sociale woningen. Ook mensen die iets meer verdienen kunnen in zo'n woningen gaan wonen. Hierdoor genereren huisvestingsmaatschappijen veel meer inkomsten waardoor ze hun net veel beter kunnen uitbouwen. Dat is meteen ook goed voor mensen die echt minder hebben want die gaan dan vlugger een woning vinden die zij kunnen betalen. Als ik de vergelijking maak tussen België, dan is er toch ook geld genoeg in België, we zijn geen ontwikkelingsland, dus als het goed zou worden besteed zoals een goede huisvader het zou moeten doen, dan zouden er veel meer mogelijkheden zijn voor alle kansarme mensen."

Ook huiseigenaars zouden volgens Rita een grotere rol kunnen spelen in het verhuren aan maatschappelijk kwetsbare groepen. "Misschien kan een sensibiliseringscampagne naar de huiseigenaars toe helpen. Met Belgen kan je evenveel problemen krijgen dan met gelijk welke persoon met een migratiegeschiedenis. Ik ben zelf bestolen geweest door Belgen en zo slecht behandeld door een Belgische huisbaas, dat heb ik met mensen van andere origine nog niet meegemaakt. Het is maar hoe je het bekijkt."

Als burgerinitiatief ondersteunen de vrijwilligers elkaar heel erg. "Ik voelde me hier onmiddellijk thuis. Er zijn hier een hele hoop liefdevolle mensen. Tom Van de Vel is ook iemand die alles goed coördineert. Dat is ook zeer belangrijk. De erkende vluchtelingen zijn ook heel vriendelijk. Die vriendelijkheid vind je tussen de Belgen weinig terug. Dat is ook echt iets waardoor ik gestimuleerd blijf om verder te blijven doen. Ik voel enorm veel dankbaarheid, erkenning en respect." Als vrijwilliger is het belangrijk te beschikken over een dosis volharding, empathie, geduld en een zekere mate van stressbestendigheid. Buiten mensen die betrokken zijn bij initiatieven en organisaties die actief bezig zijn rond deze thema's, voelt Rita dat velen heel weigerachtig staan tegenover vluchtelingen. "Mensen laten zich wijsmaken door de politiek dat vluchtelingen het probleem zijn waardoor zij misschien wel ooit eens minder geld zouden kunnen hebben.", dat is jammer aldus Rita. Daarom wil ze mensen die zouden twijfelen om zich ook te engageren het volgende meegeven: "Probeer je eens te verplaatsen in het feit dat je in een land zou leven waar je op de vlucht moet voor de bommen, en je komt terecht in een land waar je de taal niet spreekt, waar je helemaal weggerukt bent van je eigen habitat en familie... Hoe leuk zou je het vinden om dan een warme vrijwilliger te ontmoeten die je gewoon vrijblijvend wil helpen en aandacht geeft?"